

HOME GAT
♦
GARRÍ RENEGAT

UNA HISTÒRIA DE
PATRÍCIA·MUÑIZ

HOME GAT, GARRÍ RENEGAT

www.patriciamuniz.com

E-mail: info@patriciamuniz.com

© 2013, Patricia Muñiz pel texte

© 2013, Elliot Birkin per la fotografia de portada

Maquetació i disseny: Bouman Studios

Primera edició digital. Setembre, 2013

ID Registre SafeCreative: 1307305499683

Registre propietat intel·lectual: B-690-02

Tots els drets reservats dels seus respectius autors. Cap part d'aquest llibre pot ser reproduïda o utilitzada de cap manera ni per qualsevol mitjà, electrònic o mecànic, inclòs fotocòpia, filmació o a través de qualsevol altre sistema, sense l'autorització escrita dels titulars del *copyright*.

**HOME GAT
GARRÍ RENEGAT**

A la meva família.

¿Quién no ha deseado escaparse alguna vez de algún lugar, de algunas reglas?

¿A quién no le emocionan las historias de un primer amor adolescente?

¿Hay algo más satisfactorio cuando uno está empezando a CRECER que resolver incógnitas o descubrir secretos?

Patricia Muñiz, se instala con soltura como narradora en cada renglón de investigación que abre sobre el territorio del cambio, en todos los sentidos. Desde una reflexión sobre juguetes nuevos a unas cenizas abandonadas, en este relato hay imágenes potentes, momentos de pura vida.

Si a todo eso se le mezclan las costumbres cotidianas, el sabor y el olor de un barrio, los afectos o desencuentros paterno-filiales, la búsqueda de la justicia, la ternura y la amistad tenemos un cerdo ruin y un hombre gato.

¡Viva la rebeldía! ¡El quitarse la ropa! ¡El relato!

Victoria Bermejo

Pròleg

Cap a l'any 1980, el Barri de Gràcia no tenia l'aire bohemí i cosmopolita que presenta actualment. Era, sens dubte, més gris, i el temps semblava transcórrer lentament. En un context de dificultats econòmiques, i amb l'alè de la dictadura encara al clatell, Gràcia era, en aquella època, un barri de classe mitjana-baixa on les famílies nombroses eren força comunes. Crec que això es devia, en part, al fet que la criança dels nens no es concebia com una feina exclusiva de pares i de professors, sinó com una activitat on participaven des dels botiguers fins als empleats municipals, des dels avis i els jubilats, fins als aturats i els borratxins. Amb tots ells, havien d'interaccionar els nens que ocupaven carrers i places. Encara era possible explorar cases abandonades, passejar darrere dels camions de les escombraries o elaborar sofisticades tàctiques de lluita de carrer per encarar, de la millor manera possible, les contínues topades amb els nens de les places veïnes, totes elles activitats que expressen una autonomia de la qual els nens d'avui no poden gaudir.

A la Barcelona actual, deixada a la seva sort i al que el turisme disposi, ja no es veuen gairebé nens als carrers. El gran urbanista Francesco Tonucci ens va explicar no fa gaire que aquest era el principal símptoma d'una ciutat malalta. És cert que, avui dia, els nens tenen una formació molt més completa. Les classes de música, anglès, informàtica..., més la pràctica d'algun esport, estenen la seva jornada escolar fins a l'hora de sopar, sempre o gairebé sempre, en espais tancats i controlats per

un adult. També és cert que, avui, Gràcia és més oberta, lúdica i vibrant, especialment per als joves. Però el cost ha estat alt. Hem lliurat la ciutat als cotxes, hem tancat els nens dins espais sempre vigilats i, amb això, els hem convertit en uns meravellosos passerells. Crec que Alcides Pardo, aquest fantàstic Huckleberry Finn que ens presenta la Patrícia en el seu conte, estaria d'acord amb mi.

Iván Muñiz

El col•legi

Quan em foten una hòstia, tanco els ulls i no reaccio fins que em gira la cara per posar-se a lloc. Aleshores, torno la mirada del garrí renegat que sóc, perquè me'n donin una altra, si s'hi atreueixen.

El padre Amancio m'havia clavat la primera, perquè, segons deia, jo li havia faltat al respecte. Sabia que aquell capellà autoritari no s'aturaria. Mai no ho feia. Ja tenia la mà alçada, preparat per a la segona, però aquesta vegada no vaig donar-li temps. Li vaig clavar una santa puntada de peu entre les cames que el va deixar doblegat.

Vam aguantar les mirades. Jo contenia la fúria i ell em mirava patètic, dins el seu hàbit negre d'altres temps, amb el crucifix tentinejant d'un costat a l'altre.

—¡Sr. Alcides Pardo! ¡Está expulsado! —va cridar el sacerdot alhora que s'abalançava sobre el còmic de La Masa que havia iniciat el conflicte i l'estripava a trossos.

Bé, era cert que jo havia amagat el còmic dins del llibre de Ciències Socials què, suposadament, havíem d'estar estudiant. Vet aquí la meua culpa. Mentre el padre Amancio es passejava entre les fileres de taules, no vaig adonar-me que m'havia enxampat fins que em va atiar-me al cap amb la Margarita, així anomenava al regle de fusta que no només feia servir per ensenyar les matemàtiques. El padre Amancio va requisar-me el còmic i no li va agradar gens que li exigís que me'l tornés. Per a mi, aquell còmic era un tresor. No me'l podia confiscar. No ara que ja era dins la història. Des de la mateixa portada, des de la primera vinyeta, sentia com si hagués lliscat per un tobogan que em llançava a una

piscina fantàstica, en un somni fascinant que el maleït padre Amancio havia trencat en el millor moment. A més a més, l'havia comprat amb la meua setmanada. Era meu legítimament i no tenia perquè prendre-me'l.

—Sr. Alcides Pardo! ¡He dicho expulsado!

Estava enfurismat. Després de la puntada de peu, li vaig fer unes bones botifarres i me'n vaig anar corrent. Les seves amenaces ja no m'espantaven.

Sé que en aquesta vida tot es paga, però com més tard millor. Vaig recórrer a tota velocitat els passadissos foscos d'aquell col•legi de capellans. Els meus passos ressonaven pel terra encerat. Vaig passar per davant d'alguns alumnes castigats al costat de portes tancades, que esperaven a tornar ser admesos a les aules. Van mirar-me amb cara d'admiració i allò em va agradar. Vaig travessar corrent el vestíbul i vaig sortir per la porta gran. Anava tan de pressa, que el conserge no va poder dir-me ni piu.

Vaig córrer i vaig córrer, fins que, per fi, el carrer de Verntallat, amb les seves grans llambordes, s'obrí davant meu. Era el camí cap a la llibertat que em portava directe a la plaça Virreina, el lloc on ens reuníem els de la colla.

Al meu barri, cada plaça tenia personalitat pròpia. Un temperament que s'adheria als que hi passàvem temps, ja fossin joves que gandulejaven, dones que vigilaven els nens o gent que prenia la fresca.

De petit, no baixaves a la plaça sense anar acompanyat de la mare o dels avis, però a mesura que et feies gran, ja podies baixar sol a jugar, o simplement a passar l'estona. Aviat els altres xavals t'identificaven amb ella i et deien Alcides, el de la Virreina, igual que tu et referies a ells com als del Diamant, els de la Revolució, o els del Raspall. Entre plaça i plaça, ens passàvem el temps guardant distàncies i marcant-nos límits, en un estil purament tribal. De cap manera érem conscients que el que en realitat fèiem era criar-nos junts.

El barri

A la sortida del col•legi, vaig esperar el meu amic Oriol Bosch. L'Oriol va acostar-se caminant a poc a poc però segur, com sempre feia. Ell i jo teníem la mateixa edat, onze anys, tot i que ell creixia molt més de pressa que jo, i semblava que la roba li quedava petita al cap de poc d'estrenar-la. Quan ens vam conèixer estàvem iguals, però, ara, ell era més corpulent. Encara que fèiem la mateixa alçada, jo semblava un escanyolit al seu costat. Malgrat aquest petit inconvenient seguíem sent bons amics.

L'Oriol i jo vam formar un grup conjuntament amb el seu germà petit, el Jordi, i també la Meri, una veïna de la nostra edat a qui coneixíem de sempre.

L'Oriol sabia el que m'havia passat perquè anàvem a la mateixa escola, tot i que a classes diferents.

—Alcides, i ara què faràs? Li diràs al teu pare que t'han expulsat?

—No, no puc fer-ho —vaig respondre. I és que no m'importava que la meva mare ho sabés, però el meu pare m'atemoria. No li ho podia dir. No aniria a casa.

—Encara no sé què faré. Avui buscaré un lloc on passar la nit i demà ja veuré.

—Podries amagar-te a la casa esfondrada. Hi ha una porta trencada per on es pot entrar. Estaràs a prop nostre però ningú no ho sabrà.

Era una bona idea. La casa esfondrada es trobava a mig camí entre l'escola i casa meva, al mateix carrer Verntallat. Era una antiga edificació de tres pisos amb jardí que feia molt temps que estava deshabitada. Un lloc

on, de vegades, entràvem a jugar encara que no tinguéssim permís.

—No és mala idea, però hauràs de tenir la boca tancada o se'm caurà el pèl. Que ningú ho sàpiga. Serà un secret. D'acord?

—D'acord. Me'n vaig a buscar el Jordi. Què? Ens veiem demà?

—Sí, és clar Oriol. Aquí em trobaràs.

Si hagués pogut, hauria escollit tenir un pare diferent; la meva mare, però, no l'hauria canviada. Hauria preferit tenir un pare amb més diners i millor caràcter. Llavors hauríem estat una família feliç, com les de la televisió, on mai hi falten els calés per a les coses fonamentals. La meva mare tindria bons electrodomèstics i li quedaria temps lliure per anar a prendre cafè amb les amigues. I les meves germanes no haurien de donar excuses estúpides cada vegada que els diguessin d'anar al cinema, perquè no haurien de passar la vergonya d'haver d'explicar que no tenien diners per pagar-se els capricis. En quant al pare... Oh! El meu pare sempre estaria assegut a la butaca, amagat darrere un diari obert i es prendria amb bon humor les meves dolenteries. S'haurien acabat els càstigs amb violència. Quin somni! Si els fills poguéssim escollir els nostres pares, moltes coses canviarien. Però no funciona així. Això és una loteria, i a mi m'ha tocat una família pobre, que no va enlloc perquè no té possibilitats i on no es llença res perquè tot pot servir. A casa meva, només es fa el que diu el meu pare, i com que no és molt llest no diu gran cosa, però si no li fem cas es posa fet una fera. És la única cosa que sap fer bé: fotre bronca.

I ben pensat, podria haver estat pitjor. Podrien haver-me tocat uns pares assassins, d'aquells que enterren les seves víctimes al jardí de jugar a pilota. O també podria haver estat molt millor. Podria haver nascut fill de reis.

A vegades, em pregunto què deu sentir un nen quan li expliquen que és príncep i que mai a la vida li faltarà res de res. Almenys es podria fer un sorteig, perquè cada any li toqués a un nen diferent. Seria més just.

Vaig deixar aquests pensaments quan em vaig adonar que, a l'altre cantó de la plaça, asseguda al portal, hi havia la Meri, la dels múltiples noms. La seva mare li deia Txell, en realitat es deia Meritxell, però al carrer sempre li deïem Meri. A ella, tant li feia com l'anomenéssim, el que l'importava era passar-ho bé. La Meri era molt afortunada, perquè no tenia pare i la seva mare sempre estava treballant als Orientals. A la Meri, la cuidava la seva àvia i la veritat és que no la tenia gaire controlada.

El dia que vaig dir-li que m'agradava, es va passejar per tota la plaça cantant en veu alta.

—L'Alcides se m'ha declarat, tralarí, tralarà. — Cantava molt alt perquè tothom s'assabentés i em va avergonyir. Per aquest motiu, vaig estar tota una setmana sense dir-li una paraula, i després, com qui no vol la cosa, vaig deixar-li anar que ja no m'agradava, que no volia ser el seu xicot. La Meri m'havia fet passar una vergonya horrible. És clar que, en aquella època, jo no sabia que ella ho havia escrit tot al seu diari i que havia promès no oblidar-se mai de mi.

Meritxell Pedrós, la meva Meri, era una noia molt sensible i fàcil de suggestionar. Li encantaven les històries de por que jo li explicava i, encara que ho negués, es creia aquelles invencions i passava veritable por.

Recordo, especialment, un cop que vaig veure-la espaordida. Va ser un divendres a la tarda, mentre recorriem el segon pis del col•legi fora de l'horari escolar. Aquella tarda, no havia pogut baixar a la plaça perquè estava castigat. A la Meri, li va estranyar que trigués tant i va venir a buscar-me. Quan la vaig veure a través de la finestra de la classe, vaig fer-li senyals perquè entrés per

la porta del pati, que era l'entrada que deixaven oberta perquè els pares recollissin els alumnes. Com que havia d'escapar-me per trobar-me amb la Meri, vaig aprofitar un moment en què el capellà que ens vigilava s'havia despistat, per escapolir-me del càstig i córrer fins al pati.

Aquell dia, vaig decidir mostrar-li a la Meri l'escola dels meus malsons. Ens vàrem amagar pels passadissos, ocultant-nos cada vegada que sentíem sorolls perquè ningú ens veiés, i a poc a poc, l'escola es va anar buidant. Quan finalment vam sortir del nostre amagatall, només quedaven les senyores de la neteja que abrillantaven el terra amb mopes gegantines. Llavors, vaig portar la Meri a veure el gran quadre d'un capellà, el fundador d'aquella escola catòlica, que presidia el passadís principal. Jo estava segur que la figura d'aquell quadre contenia un fantasma que, a les nits, cobrava vida i obligava els nois a fer-se capellans. Si no com s'explicava que hi haguessin tants seminaristes? Barcelona estava plena de capellans i de monges que exercien de professors i espantaven els nens. I també de joves seminaristes i novícies, que venien a explicar-nos com havien sentit la crida del Senyor. Deien que desitjaven lliurar-se a ell i convertir-se en capellans i en monges que treballarien com a professors, o sigui que serien els que espantarien els nens del futur. Al meu parer, tanta devoció era un fenomen inexplicable. Una cosa que escapava a la raó i que només podia explicar-se per una presència fosca i maligna. La imatge d'aquell quadre. L'espectre del qual emanava tanta bogeria.

Però tornem a Meri, la poruga. Si hi havia algú de carn i ossos, que realment ens causés por, aquest era el cuiner. Un home de pell bruna, pelut com un ós i extremadament hàbil amb els ganivets. No en sabíem el seu

nom, tots li dèiem «el cuiner», tal qual, i rèiem de la seva lletjor. Li sortien pèls d'arreu, dels forats del nas, de les orelles, del buit de la camisa... Tenia pèls fins i tot a les mans. Ni se't passés pel cap rebutjar el menjar que ell cuinava, perquè amb els seus ganivets era capaç de fer-te picada en un tres i no res i servir-te trossejat amb els macarrons del migdia.

Aquella tarda, mogut per la curiositat, vaig obrir la porta de la cuina de l'escola, vaig treure el cap i no vaig veure ningú. Aleshores, vaig decidir fer-li una broma a la Meri i vaig cridar amb totes les meves forces «el cuiner!, ve a per nosaltres!» — I ella va posar-se a córrer cap a la sortida sense parar de cridar. A la vida, no he vist ningú córrer tan de pressa. La Meri baixava les escales tot saltant-les de quatre en quatre i feia unes gambades tan llargues com les dels corredors de les olimpíades. Em va guanyar corrent, cosa que no havia passat mai i que mai tornaria a repetir-se. Mai més ningú no em va guanyar a les curses, excepte la Meri aquella vegada.

Ara es trobava a la plaça i em mirava fixament als ulls, amb cara d'entremaliada.

—Alcides, tots els nois diuen que t'has ficat en un embolic molt gros.

—Sí, bé. M'he escapat de l'escola i ara no puc tornar a casa.

—Doncs si no tornes, el teu pare es posarà fet una fera. I sent tan bèstia com és, segur que et pega una pal·lissa.

—No ho farà. Aquesta vegada no podrà fer-ho, perquè no anirà a casa.

— I què faràs aleshores?

—No ho sé. Em quedaré fent voltes per aquí.

—Bé. Fes el que vulguis, però si necessites alguna

cosa ja saps que pots comptar amb mi.

—Gràcies, Meri.

Començava a fer-se fosc i, a la plaça, quedava molt poca gent. La Meri es girà i amb aire abstret va contemplar una bandada d'orenetes que s'allunyava, després va dirigir-se a mi.

—És molt tard. He d'anar a casa. La meva àvia ja haurà fet el sopar. Vols que et baixi una mica de menjar?

—No cal.

—Com que no? Si la meva àvia no s'assabenta de res. En mitja hora et baixo un entrepà.

Vaig esperar a les escales de la seva porteria on tantes vegades ens assèiem a menjar pipes mentre compartíem històries i, de vegades, somiàvem amb un futur millor.

Un dia que estàvem tots quatre asseguts en aquelles mateixes escales, la Meri va dir que pensava quedar-se soltera tota la vida.

—Jo no em casaré mai. Els nois són un rotllo.

—Si no et cases no podràs tenir fills —vaig dir-li—. I a tu t'agraden molt els nens petits.

—Es poden tenir fills sense casar-se. La meva mare va tenir-me sense estar casada.

—I què et sembla? T'agrada no tenir pare?

—Suposo que sí, no ho sé.

—I si tinguessis pare com t'agradaria que fos?

Va quedar-se pensant i al cap d'una estona va dir:

—Com el José María Iñigo.

Ens vam posar a riure.

—Qui és aquest... José María Iñigo?

—És un que surt a la tele. El de Fantástico. És alt, fort, porta un bigoti molt elegant i té la veu suau i bonica. M'agradaria que el meu pare fos un senyor molt elegant i educat i que totes les senyores em diguessin: «quin pare tan encantador que tens, Meritxell!».

—I tu, Alcides? Si el poguessis canviar, com t'agradaria que fos?

—A mi m'agradaria que fos algú important com... el president de la festa major! Ens donaria entrades gratis per a la fira.

Cada any, per les festes del barri, plantaven una fira al passeig de Sant Joan. I, cada any, anàvem només a mirar perquè no teníem diners per pujar a les atraccions. Caminàvem entre la gent i observàvem amb enveja els nens que passejaven acompanyats dels seus pares i menjaven enormes cotons de sucre de color rosa. M'agradava la forma i el color dels cotons, però no el seu sabor. De petit, una vegada, els meus pares me'n van comprar un i vaig descobrir que la bola de sucre es desfeia amb la saliva i deixava la boca enganxifosa. A poc a poc, s'anava enganxant a la resta del cos. Primer a les mans, després a les galtes, el jersei, i així fins a convertir-me en un nen ensucrat i viscos, incapaç d'acabar-me aquell enorme cotó.

Malgrat aquesta petita anècdota, les atraccions de la fira m'enlluernaven: les casetes de tir, els cavallets, els autos de xoc, les veus que cridaven «la muñeca cariñosa, el osito de la suerte, no se vaya sin un premio...». Les noies s'abraçaven als seus xicots i carregaven amb horribles pepones, i els joves es grataven la butxaca per provar sort un cop més. Les cançons dels pallassos de la tele sonaven a tota pastilla. Els llums parpellejaven i il·luminaven un passeig on tothom semblava feliç. I nosaltres quatre caminàvem per darrere de les casetes mentre buscàvem a terra alguna butlleta sense utilitzar per poder participar gratis en algun dels jocs.

Cada any ens entornàvem fastiguejats després de contemplar tot allò que no podíem gaudir. Per fortuna, al barri ens esperaven els carrers de fantasia, decorats amb paper maixé i banderetes, on hi havia gent que ens coneixia i ens deixava participar a d'altres jocs sense que, a canvi, haguéssim de pagar diners.

Als nostres carrers, participàvem a les curses de sacs i jugàvem a trencar l'olla, o a menjar pomes penjades d'un fil sense utilitzar les mans. Els premis també eren diferents: corones de paper pintades i, de vegades, si hi havia sort, alguna pesseta. No estava tan malament. A més, a les festes ens deixaven estar al carrer fins tard, perquè els nostres pares es posaven a ballar i que si ara prenien un vermut, que si després una cerveseta... estaven més contents del que era habitual. La Meri sempre ens explicava que un any la seva mare havia estat escollida la més maca del carrer, «la pubilla», i no ens estranyava gens, perquè la seva mare era una dona guapa de veritat.

Però estàvem a la tardor, les festes ja havien passat i la Meri va aparèixer amb un entrepà, perquè jo pogués sopar alguna cosa. No va esperar-se que me'l mengés, de seguida se'n va anar, i jo vaig enfilat cap a la casa esfondrada on havia previst que passaria la nit.

La casa esfondrada

M'agraden els gats de la casa esfondrada. Salten al jardí travessant les finestres de vidres trencats. Surten a dotzenes i s'apropen a la reixa, perquè saben que ella està a punt d'arribar. Al barri, li diuen la dona dels gats. A mi m'agrada, perquè és tranquil•la i silenciosa. Sempre la veig carregant bosses amb el menjar que ha pogut aconseguir. M'he fixat que, de vegades, els porta menjar de supermercat. Ho fa a primers de mes, quan té diners. Ho sé perquè també hi ha dies en què només els porta les sobres. Però ella mai no falta a la cita, i els gats li ho agraeixen esperant-la a l'entrada de la casa, cada dia a la mateixa hora, per fer-li carícies amb el cap.

És curiós allò en què un es fixa quan passa moltes hores mirant per la finestra. En aquest sentit, sóc un privilegiat. A l'escola, passo gairebé tot el temps castigat i no m'importa. Per a mi, la finestra és com un televisor. Si vull canviar de canal, només he de mirar cap a un altre costat.

És molt pitjor quan em castiguen a casa i he de córrer d'un costat a un altre per evitar que el meu pare m'agafi pel bescoll i m'estampi contra la paret. Diu que robo coses, però això no és exacte, el que faig és cobrir les meves necessitats. El meu pare mai no em dóna res, tot s'ho queda per a ell. I si intento explicar-li que necessito alguna cosa, es posa fet una fúria i em crida dient que ell, a la meua edat, ja treballava i que jo no serveixo per a res. Les meves germanes s'amaguen, la meua mare plorea, però ningú li para els peus i jo sempre acabo rebent. M'he acostumat i ja no m'importen els càstigs, és la ma-

nera que tinc de pagar els meus comptes. Prefereixo rebre pals a tenir una existència sense recompenses. Així és la meva vida.

Aquella nit, quan vaig arribar a la casa esfondrada, la dona ja hi era, deixant-se estimar pels gats.

—Bona nit, senyora.

—Bona nit, noi.

—Puc tocar-los, els gats?

—Sí que pots. Si no els fas mal, són molt afectuosos.

Vaig intentar acariciar un dels gats més petits, però se'n va anar corrent. En canvi, una femella de color negre va quedar-se al meu costat i es va fregar contra la meva cama.

—Quina gata més bonica! —vaig exclamar.

—És una gateta guapa, guapeta —va afegir la dona i, aleshores, em vaig atrevir.

—Senyora, que puc fer-li una pregunta?

—És clar.

—Doncs, això..., que per què els porta menjar? És per que no té fills?

—Ha, ha, ha! Però quina ocurrència! Noooo! Ho faig perquè estic boja.

—Glups! —vaig empassar saliva—. Doncs no m'ho sembla.

—Ha, ha, ha! M'agrades, noi. Em fas riure. Doncs, ja veus, això és el que diuen de mi, que estic com un llum per perdre temps i diners amb aquests animals. Però jo no estic boja. Sóc una persona sensible. Això és tot. Una persona sensible i decent.

—Estic d'acord amb vostè.

—M'alegra molt saber-ho. I ara respon-me tu, es pot saber què fa un noi tan agradable sol pel carrer a aquestes hores?

—No res. Només venia a veure els gats. Ja me n'anava a casa. Bona nit, senyora. Que vagi bé.

—Bona nit, noi.

Em va agradar saber que la dona dels gats s'havia adonat que era molt educat. Semblava que només les dones notessin aquest petit detall. A les meves veïnes, els encantava que jo els aguantés la porta de la porteria perquè no haguessin d'aturar-se a buscar les claus, o que les ajudés amb les bosses de la compra quan anaven molt carregades. Aquests detalls, el meu pare mai no els va apreciar. Només li importaven les notes de l'escola de cada trimestre. M'amenaçava dient-me que em posaria a treballar a l'obra si no aprofitava els estudis. Mai no es va adonar que encara que la meua manera de ser no encaixés gens en aquell col·legi de capellans, jo sí que estava aprofitant l'educació que em donaven. A la meua manera, és clar.

Després d'acomiar-me de la dona dels gats, vaig donar la volta a l'illa de cases i vaig colar-me per una de les finestres trencades de la part de darrere de la casa esfondrada. Ella no em va veure.

L'interior de la casa estava destrossat i tenia un aire tenebrós. Les parets escrostonades estaven plenes de pintades, les habitacions plenes de runa i el terra, cobert d'escombraries i excrements que mirava de no trepitjar. Ben al fons, vaig trobar un racó que semblava tranquil, i allí va ser on vaig quedar-me mig arraulit mentre pensava en com n'estava de bo l'entrepà que m'havia baixat la Meri.

Oh, la Meri, la meua estimada Meritxell Pedrós! Volia ser perruquera de gran, igual que la seva mare. Per això li agradava ajudar-la, per anar aprenent. La casa de la Meri feia olor de tint i de laca, perquè la guapa de la seva mare havia muntat una perruqueria en una de les habitacions i les senyores grans hi anaven a posar-se els cabells de color blau o lila. Ens havíem adonat que, a part d'aquestes senyores, només els superherois porta-

ven els cabells d'aquells colors, com en Superman, que se'l tenyia de blau. Això ens feia pensar que les persones, amb l'edat, es tornen més originals i agosarades.

La mare de la Meri no només treballava a casa, també treballava a la platja, per això sempre estava morena. Era esteticista a la Barceloneta. Treballava als Banyes Orientals. Feia la manicura, pentinava els cabells i, fins i tot, feia massatges a les dones i als transvestits que acudien a la platja per fer topless. Era en una platja privada que estava separada de la pública per un reixat i s'havia de pagar per entrar. Alguns caps de setmana, jo m'acostava dissimuladament fins a la reixa per veure els pits de les dones i, sobretot, els cossos impossibles dels transvestits. Em semblaven estranys, amb pits inflats i bonys sota el biquini. Alguns tenien pèls a la barba i quan els veia em feia un fart de riure.

La mare de la Meri sempre deia que ells eren els seus consellers i els seus confessors, i que sempre l'absolien dels seus pecats. No s'assemblaven gens al padre Amançio que, a mi, mai no em perdonava res.

El Mugres

Havia passat almenys una hora des que vaig entrar a la casa, quan la veu ronca d'un home, taral•lejant una cançó d'amor, em va distreure dels meus pensaments. Era un d'aquells boleros que la meua mare cantava quan rentava els plats. La veu s'anava acostant cap a on jo em trobava. Vaig treure el cap per la porta i vaig veure l'ombra d'un cos encorbat que s'acostava. Aleshores, vaig agafar unes caixes de cartró que hi havia a terra, vaig cobrir-me amb elles i vaig mirar d'amagar-me. Des del meu amagatall, vaig sentir com la presència pudent s'aproximava lentament, fins que vaig escoltar la seva veu sobre el meu cos encongít. Algú m'estava cridant com si fos un gat.

—Gatet, gatet, mix, mix, mix! —L'home va remoure les caixes amb un pal fins que em va descobrir—. Quin mix més gran que s'ha colat a casa meua! —va exclamar llavors amb to de triomf.

Jo estava amagat i em tapava el cap amb els braços, tot i que no serviria de gaire si l'home es decidia a colpejar-me amb el pal. Temorós del que em pogués passar, em vaig girar. I llavors li vaig veure la cara i el vaig reconèixer. Era el Mugres, el rodamón més famós del barri. Un home que no devia d'arribar als cinquanta anys, però n'aparentava cent. Tenia els cabells grisos i una barba llarguíssima que li arribava a la cintura. El seu nas estava deformat pels cops que havia rebut i, de la seva boca, només penjaven dues dents d'or. Flac com un espagueti, tenia l'esquena torta de mirar sempre cap avall per remenar les escombraries. El Mugres era un home desmanegat i llardós, que sempre portava els mateixos

parracs. Tenia els peus tan bruts que no es distingien de les sandàlies. Eren dues boles de brutícia sobre les quals se sostenia i caminava. La seva immundícia aposentada anava més enllà de la ronya o la porqueria, era brutícia amb solera. Pura merda, amb la qual ningú en el seu sa judici s'atreveria a mostrar-se en públic. Aquella brutícia, la mugre, que a ell li havia donat nom.

—Perdó senyor, no sabia que fos casa seva.

—No sabia, no sabia... la gent mai no sap res, però sempre s'estan ficant en la meva vida. Per què m'heu de controlar?

—Jo no he vingut per a res d'això. Només buscava un lloc on passar-hi la nit. És que m'he escapat de casa.

—Vaja, vaja, vaja! Un jovenet rebel que s'ha escapat de casa. Què és el que et passa? És que no vols treballar? Prefereixes tornar-te un rodamón com jo?

—No és això. No exactament. He tingut problemes a l'escola i ara no puc tornar a casa perquè el meu pare em mataria.

—Ah! Un noi amb problemes. Bé, bé, bé..., ves per on em ve de gust que em facis companyia. M'avorreix estar sempre sol, i tu podries servir-me. Potser puc ajudar-te. I tu? M'ajudaries a mi?

—No ho sé. Potser sí.

—Ja ho crec que sí. Però primer cal sopar. Bé, tens gana?

—He menjat un entrepà, però encara tinc una mica de gana.

—Doncs si vols pots beure vi, aquest és el meu sopar. Vi, vi i més vi. Ha, ha, ha!

—I de menjar no té res?

—De menjar vi, de beure vi. Per esmorzar i per sopar, sempre la sang de Crist. Ha, ha, ha, ha!

Es va asseure al meu costat, va acostar-me l'ampolla i jo vaig fer un glop. Aleshores vam entrar en matèria.

—Mira, noi, des que va passar allò del Cesáreo estic molt sol. Així que, si tu vols, per mi, pots quedar-te aquí. T'amagaré i et donaré de menjar, però abans hauràs de fer alguna cosa. Anar a casa meva. Saps? Tinc molts diners. Et diré on pots trobar-los i tu me'ls portaràs.

—Però, senyor Mugres, no l'entenc. Diu que és casa seva i que són els seus diners..., per què no hi va vostè?

—Perquè no em deixen. Tinc dues germanes que sempre estan vigilant casa meva. Elles, la Montserrat i la Magdalena, esperen que torni a casa per tancar-me en un manicomi. S'ho volen quedar tot! Tot el que és meu! Aquestes desgraciades mai no en tenen prou, sempre volen més. Són avaricioses. Què?, faràs el que t'he demanat?

—Sí, senyor Mugres, ho faré —vaig contestar, sense saber molt bé per què.

—Llavors, serem amics. No saps com enyoro tenir algú que em faci companyia. Abans, amb el Cesáreo, tot era més divertit.

—I per què va marxar el Cesáreo? Se'l van emportar a un manicomi?

—No! Què va! Res d'això! Va ser molt pitjor. Van venir els de la Santa Inquisició i el van cremar. Mira aquell racó! Encara queden les cendres de la seva foguera. Mira, Mira! Aquests són els senyals que van pintar a la paret aquells fills de sa mare.

El Mugres va remoure amb un pal les cendres i va assenyalar els símbols pintats a les parets. Eren esvàstiques dibuixades amb ira. En aquell temps, jo no sabia gairebé res de neonazis. A diferència dels quinquis o els ionquis, que estaven pertot arreu i eren molt més visibles. Als neonazis, se'ls veia en el futbol, sempre en grup. Tenien fama d'arrasar amb el que no els agradava. Pel que sem-

blava, aquella vegada havia estat el Cesáreo.

Dempeus, al costat de les cendres, el Mugres va dir:

—Al Cesáreo no se'l van poder menjar els cucs. Pobret! El foc se'l va emportar sencer. Recorda això, noi. En aquesta vida, no s'ha de tenir por dels morts ni dels fantasmes. S'ha de témer els vius. Els vius són els que et foten. Sí, això és. Cal tenir por dels vius.

Vam seguir parlant i bevent un parell d'hores més i, després, vaig posar-me a dormir sobre els cartrons. Així va començar l'experiència més fascinant de la meua vida, els dies que vaig viure com un rodamón.

L'endemà, vaig despertar sobre un llit de diaris i cartrons. Estava entumit i sentia fred per tot el cos excepte als peus. Una cosa calenta i tova s'havia enroscat en ells. Una cosa que va resultar ser la mateixa gata negra que havia acariciat la nit abans. Sens dubte, aquella gata volia ser la meua amiga, així que vaig pensar un nom per a ella.

—Com podries dir-te? —La gata roncava sense parar mentre jo l'acariciava.

—Vius en aquesta casa abandonada, però ets bonica, suau i afectuosa. Et mereixes un nom que sigui dolç i salvatge. Crec que et diré Wanda. Sona bé i se t'escau força. T'agrada el teu nou nom, Wanda? —La gata va posar-se panxa enlaire perquè la seguís acariciant. Això significava que li agradava el seu nou nom.

Amb la llum del dia, la casa es veia diferent, recuperava la precisió dels detalls i es feia menys tenebrosa. El Mugres rondava buscant ampolles buides que mirava a contrallum per veure si encara quedava alguna resta de vi. Però no va tenir èxit, la seva medicina s'havia acabat. Llavors va llençar les ampolles sobre les cendres del Cesáreo i, tot dirigint-se a elles, va exclamar:

—No et fot! Ara que ets un fantasma, podries omplir aquestes ampolles. Mira que tenir amics per això...

Aquell home no estava bé del cap. Quan va acabar amb totes les ampolles va asseure's al meu costat i va dir-me:

—Amic, estem en la més absoluta de les misèries. Necessitem diners i jo sé com aconseguir-los. Aquest és el pla. Aniràs a buscar diners a casa meva. Les meves germanes cada migdia van a la parròquia. Podràs entrar dins a casa sense problemes. Trobaràs una clau amagada a la claveguera de davant de casa. Jo mateix vaig amagar-la. La tapa metàl•lica no està ajustada, pot aixecar-se amb un dit. No serà difícil. Quan obris la porta, entraràs al rebedor. Allà no hi ha res de valor. Has d'anar directe al menjador. En el primer calaix del moble, estan guardats els coberts. Porta'ls tots, són de plata i es poden vendre. Veuràs que, al menjador, hi ha dues portes. La de l'esquerra és la meva habitació. A la de la dreta, no hi entris de cap manera. Has de mirar sota l'armari de la meva habitació. Al racó, hi ha amagada una cartera negra amb els meus papers. Busca-hi un sobre amb una creu. Dins del sobre, entre les estampes, trobaràs els diners i una llibreta d'estalvis. Porta-ho tot. Després de l'última que em van fer, no les vull tornar a veure, les meves germanes. Bruixes!

—Però, per què no vol anar a casa ni veure les seves germanes?

—Mira aquest, el llest. I tu per què no vols tornar a casa teva? Per què vas escapar-te de l'escola?

—Perquè no em tractaven bé, caram! A l'escola, tot el que feia o deia estava malament. Ells només volien que obeís i que no fes res del que m'agradava. Jo prefereixo divertir-me, encara que després em castiguin. M'agrada ser una mica feliç.

—Doncs, el mateix et dic. Les meves germanes no

poden suportar tenir un germà que ha perdut la fe. Per a elles són un error. Un malalt que no té dret a les seves pròpies possessions. Un boig a qui és millor amagar per no embrutar el seu sant currículum. Per això volen treure-m'ho tot i tancar-me.

—A mi, un capellà em va trencar un còmic que havia comprat amb els meus diners. Me'n vaig anar per això, perquè sabia que ningú em defensaria. A més, el meu pare segur que li dona la raó i em castiga o alguna cosa pitjor. I a vostè, senyor Mugres, què li va passar?

—La darrera vegada que vaig anar a casa meva algú va avisar les meves germanes. Elles em van enganyar. Em van convèncer perquè prenguéssim un cafè i m'hi havien posat somnífers. Quan vaig despertar-me, estava en un manicomi. M'havien despul·lat, rentat i afaitat.

Vaig riure. No podia imaginar-me'l d'aquella manera. Li vaig preguntar què va fer llavors.

—Doncs, vaig escapar-me. Suposo que pensaven que no seria capaç de reaccionar o d'orientar-me, però va ser molt fàcil. Vaig marxar per la mateixa porta principal.

—El van deixar sortir del sanatori en pilotes?

—No home, no! Que et creus que estic boig o què? Els que estaven bojos eren els altres interns. No em va costar gens aconseguir que un em donés la seva roba. Li vaig explicar que m'havia lligat una infermera molt divertida, que m'havia dit que l'esperés en pilotes al llit. Vaig dir-li que a mi ella no m'agradava i que si ell volia podia substituir-me. El molt burro va acceptar. Em va donar la seva roba i es va estirar tot nu al llit esperant que vingués la infermera. Jo vaig fingir ser un visitant i em vaig escapar per la porta principal. Ha, ha, ha! Com m'havien rentat i afaitat, no m'hauria reconegut ni el meu propi pare. Tampoc es van fixar gaire. Ni tan sols van notar que anava en sabatilles. A Sant Boi, tenen molta feina. Hi ha molt boig en aquesta ciutat.

—Quina sort! —vaig exclamar.

—Llavors què, noi? Faràs el que t'he demanat?

—No es preocupi. Ho faré. Estic acostumat a colar-me pertot arreu. Però, abans, m'acostaré a la plaça, a veure si aconseguixo alguna cosa per esmorzar, és que estic mort de gana. Perquè no em trobin faré com els gats: caminaré lleuger i silenciós, m'amagaré darrere dels cotxes quan vegi passar algú conegut, m'acostaré a qui em pugui donar menjar i, després, me n'aniré sigil•losament. Em convertiré en l'home gat.

—Serà possible! Corre i ves, home gat! A veure si és veritat això que dius i tornes amb el meu tresor.

Les sorolloses rialles del Mugres ressonaren dins la casa esfondrada. Eren tan fortes que podien sentir-se des del carrer.

Que curiosa que és la vida! A casa no confiaven en mi ni per anar a comprar el pa. Em donaven els cinc duros justos perquè sabien que si hi havia canvi me'l gastaria. I és ben cert que ho feia, però en la meua defensa puc dir que només cobrava el servei prestat. En canvi, el Mugres, un perfecte desconegut, em donava instruccions precises per anar a casa seva i agafar els seus diners. Maleïts diners! Com costa aconseguir-los i amb quina facilitat que es gasten. Em preguntava quin valor tindrien per a ell els diners. Per a mi, eren la clau als meus desitjos, per això alguna vegada havia furgat el moneder de la mare, per poder comprar alguna lllaminadura que desitjava amb intensitat. En aquells moments, sentia l'adrenalina que recorria el meu cos, una calor que persistia quan ja tenia el botí dins la butxaca. Després, havia de ser ràpid i gastar-me'ls en allò que em vingués de gust, cosa que em produïa una immensa felicitat. Finalment, em tocava amagar allò que havia comprat i negar que hagués estat jo qui havia robat els diners. Ho negava tants cops i amb tanta rotunditat que, al final, jo mateix em creia que no

ho havia fet i plorava davant dels meus pares per demostrar la meva innocència. Seria cert que el Mugres tenia diners? Per la seva pinta, mai no ho hauria dit. Vaig pensar que, després de tot, no perdia res amb l'excursió, i si realment hi havia calés, me'n guardaria un pessic.

La plaça

La plaça era una rotonda de llambordes vermelles situada al davant de l'església de Sant Joan. A la plaça, hi havia una font de tres canelles amb una escultura que representava la figura bíblica de Ruth encara que, en realitat, la figura s'assemblava més a la Mary Poppins sense paraigües. La plaça estava envoltada per cotxes aparcats i plataners que feien ombra als bancs de fusta pintats de verd, on la gent s'asseia a passar l'estona.

Els meus amics, l'Oriol i el Jordi, eren al costat de la font enganxant-se calcomanies als braços. Vaig acostar-me hi amb cura que no em veiessin i, en un moment, vaig plantar-me davant d'ells i els vaig agafar totalment desprevinguts.

—Hola, amics!

—Ahhh! —van cridar alhora.

—Quin ensurt ens has donat —va dir l'Oriol.

—Puaj! Que brut que vas! —va afegir el petit Jordi tot tapant-se el nas.

Dormir a terra havia deixat senyals evidents a la meva roba. Vaig espolsar-me el jersei, però era impossible treure les taques.

—Què? Com va tot? —vaig preguntar.

—Doncs, amb molt d'enrenou —va contestar l'Oriol—. La policia ha estat a casa teva. També han anat a l'escola. Ens han preguntat a tots. Volen saber què t'ha passat. No tenen ni idea d'on ets i la teva mare està feta un nyap. Té por que t'hagi passat alguna cosa. Alcides, has de tornar.

—No puc tornar encara, abans he de fer una cosa.

—I tu, Alcides, com estàs? Què tal la vida d'home

lliure?

—Bé, però tinc una mica de gana. T'ha sobrat res d'esmorzar?

—No, no m'ha sobrat res. Estàvem a punt de pujar a dinar. Ja és més de la una.

—Sí que és tard! No me n'havia adonat, he perdut la noció del temps, és clar, com que ja no he de matinar.

—Ah! Quina sort que tens, Alcides! —va dir l'Oriol fent conya i va afegir—: A les tres hem d'estar de tornada a l'escola. Si vols et puc baixar alguna cosa.

—No, gràcies. Tinc pressa. I al Jordi no li ha sobrat res? Ell mai s'acaba l'entrepà.

—Ho sento, però el d'avui me l'he menjat jo. Ei, per què no tornes a casa teva? Ho estan passant molt malament, segur que et perdonen.

—He dit que he de fer una cosa. Tan aviat com pugui, torno. Però, ara, m'agradaria menjar una mica.

L'Oriol va treure de la butxaca algunes monedes que tenia per comprar laminadures i va estendre la mà davant meu.

—És tot el que tinc. Amb això et pots comprar laminadures al Triope.

Anomenàvem Triope al senyor de la llibreria, perquè portava unes ulleres de cul de got tan graduades que, amb prou feines, se li veien els ulls, per això dèiem que era tres vegades miop.

—Gràcies, Uri, però no puc anar a la botiga. El Triope em coneix i avisaria a la meva família. Hi podries anar tu per mi?

—Està bé, ja hi vaig. Què vols que et porti?

—Núvols de sucre i xocolatines —vaig contestar mentre la boca se'm feia aigua.

—Espera'm aquí i vigila el capgròs. De seguida torno.

Vaig quedar-me cuidant del Jordi, el seu germà. La

mare de l'Oriol no deixava que el Jordi baixés a jugar sol perquè era molt petit. Així que l'Oriol havia de fer-se càrrec d'ell. Al principi era una llauna. El marrec era un ploramiques, però, quan vam descobrir que el podíem fer servir per les entremaliadures, el vam deixar venir amb nosaltres.

Una vegada, el vam portar a la caseta rosa de la plaça del Nord. Era una porteria pintada de color rosa amb cortinetes florejadades on vivien unes noies molt simpàtiques. Jugàvem a tocar el timbre i amagar-nos de pressa per veure les noies que sortien a obrir la porta. No eren massa joves, però sempre portaven roba molt sexy. Un dia vam colar la pilota al pati de la caseta rosa a propòsit per veure si podíem entrar i veure una mica més. El Jordi seria l'encarregat de demanar la pilota i d'explicar-nos tot el que veiés quan el deixessin passar. Va tocar el timbre i va esperar que li obrissin mentre repetia la frase que li havíem ensenyat a recitar amb molta educació.

—Perdonin les molèsties, senyoretetes, se m'ha colat la pilota al seu pati. Puc entrar a agafar-la?

Però, quan la porta es va obrir, li van llançar una galleda d'aigua que el va deixar tot xop, sense pilota i sense paraules. El mocós es va posar a plorar, com sempre. Així que el vam portar amb la seva mare. I ella, en veure'l tot mullat, ens va preguntar què havia passat.

—És que se m'ha colat la pilota en una casa i quan he trucat perquè me la donessin m'han llançat una galleda d'aigua.

—No m'ho puc creure. Quina poca vergonya! On ha estat això? —va preguntar la mare estranyada.

—En una casa de color de rosa molt bonica. Aquella on viuen unes senyores molt guapes.

El Jordi no va haver d'afegir més detalls, perquè sa mare ja havia comprès la jugada i enfadadíssima va cridar:

—Sereu marrans! Castigats els dos! I tu, Alcides, ja veuràs quan li ho expliqui a la teva mare.

Al final, el càstig va quedar en una tarda sense sortir a jugar al carrer. Pecata minuta!

Mentre esperàvem que l'Oriol tornés del Triope, va arribar un home que es va posar a mullar trossos de pa a la font per donar de menjar als coloms. Com si hagués dit un encanteri, els coloms van començar a sortir de tot arreu: dels arbres, de les canonades de l'església, dels fanals... Els coloms voleiaven sobre els nostres caps i els seus amanyacs silenciaven la xerrameca dels vianants. S'amuntegaven sobre el pa formant un gran enrenou. Observar com corrien i es disputaven trossets de pa, resultava un espectacle d'allò més entretingut. El petit Jordi va posar-se a perseguir un colomí.

—Què fas, Jordi?

—Vull un colom.

—I per què vols agafar un colom? No veus que estan plens de paparres?

—M'és igual. Jo en vull un. La meva mare té un periquito i l'Oriol té un hámster. Jo també vull una mascota.

El Jordi va seguir seguint-lo fins que es va acabar el pa i els coloms es van dispersar i van tornar als seus nius. Just en aquell moment, va arribar l'Oriol amb una bossa plena de llatinades que, més que menjar, vaig devorar.

—Alcides, hem de marxar. Quan ens tornarem a veure? —va preguntar amb to de preocupació.

—Demà en aquesta hora, aquí mateix. —I vaig afegir—: Oriol, m'agradaria veure la Meri. Pots dir-li que vingui demà?

— Ok, ja li ho diré. Cuida't, Alcides!

—Gràcies. Ho faré.

Vam marxar per diferents camins. Ells cap a casa, i jo a la cap a l'adreça que m'havia donat el Mugres.

L'altra vida del Mugres

Tal com el Mugres havia dit, vaig trobar la clau amagada dins la claveguera que hi havia davant del portal. Després d'agafar-la, vaig entrar a la casa i vaig tancar la porta sense fer soroll.

Era una d'aquelles cases de més de cent anys que s'alçava al costat dels edificis nous. Tenia dues plantes i un pati a la part posterior. Era una casa vella, però en absolut estava descuidada. Al rebedor hi havia una foto del Mugres de quan era jove. Se'l veia sa i feliç. Apareixia envoltat de nois que portaven bata de ratlles. Anaven tan pentinats, que gairebé es podia olorar la colònia. A la foto, posava «Classe del senyor Pere Bureda Muntanya, 1957». El Mugres havia estat mestre! No m'ho podia creure. Aquell home no parava de sorprendre'm.

Vaig seguir les instruccions que m'havia donat. Un cop al menjador, vaig dirigir-me a l'armari del rebost on guardava la vaixel·la. Es notava que era de bona qualitat, com a mínim de porcellana. Vaig agafar els coberts de plata i els vaig guardar a la motxilla. Vaig obrir la porta de l'esquerra. Era un dormitori de matrimoni sobri i antiquat. Un gran crucifix penjava sobre la capçalera del llit. Hi havia dues tauletes amb tapets de ganxet que el temps havia tornat grocs i un armari de roure de sis portes, enorme. Em vaig estirar al terra, vaig allargar el braç sota l'armari i vaig tantejar el forat fosc fins que amb les puntes dels dits vaig tocar la cartera que era a la cantonada. Em va costar una mica agafar-la, però al final vaig aconseguir-ho. Era una cartera de pell bona; es notava que al Mugres les coses li havien anat bé. Dins

hi havia molts papers legals, certificats i contractes. No em vaig entretenir a llegir-los, començava a posar-me nerviós. Vaig obrir el sobre amb la creu i vaig veure que les estampes eren recordatoris d'un funeral a nom de Jacinta Bureda. Entre ells, vaig trobar quinze mil pessetes en bitllets nous i una cartilla de la Caixa Postal. Els vaig ficar a la motxilla amb els coberts de plata. Em vaig fixar en una foto groguenca que sobresortia entre els papers. Era la seva foto de casament. El Mugres apareixia amb cara de felicitat al costat d'una dona de nasset xat. Era increïble com havia canviat aquell home. Vaig pensar que li agradaria que li portés la foto, així que també la vaig ficar a la motxilla.

Tot i que havia acabat la feina, la curiositat es va apoderar de la meva ànima de gat. No vaig poder evitar acostar-me a la porta de la dreta, on m'havia especificat que no hi entrés. Vaig dubtar un moment, però al final vaig obrir-la. Vaig descobrir una habitació infantil, empaperada amb dibuixos d'elefants voladors. Era una habitació preciosa, amb un bressol que tenia un mòbil de papallones i una prestatgeria amb peluixos que guardava alguns paquets sense obrir. Una habitació estranyament perfecte, com si mai s'hagués fet servir. Sadollada la meva curiositat, vaig tancar la porta i vaig marxar.

Abans de sortir, vaig mirar a banda i banda del carrer i no vaig veure ningú sospitós. Vaig tancar la porta sense fer soroll, vaig tornar la clau al seu amagatall i vaig arrencar a córrer temorós que algú m'hagués vist sortir de la casa i m'hagués pres per un lladre. Així que vaig escapolir-me ràpidament pels carrerons del barri, com l'intrèpid home gat, i vaig tornar a la casa esfondrada.

No vaig dir-li que m'havia quedat mil pessetes pel servei prestat, tampoc va semblar adonar-se'n. Vaig buidar el contingut de la bossa a terra i el Mugres va convertir-se en un nen al matí de Reis. Recollia les seves

possessions com si fossin autèntics regals. De sobte, va deixar el bastó en un costat i va agafar la foto del seu casament amb les dues mans fent una ganyota de jove enamorat.

—D'on l'has tret? —va preguntar-me.

—Estava dins de la cartera, amb els altres papers. Vol explicar-me alguna cosa?

—El que va passar... I per què no? No és cap secret. Així aprendràs a no confiar en Déu. —Llavors va prosseguir, una mica més cerimoniós—: Jo era un jove amb il·lusions i vaig tenir la sort de casar-me amb la dona que estimava. Les coses ens anaven bé. Jo havia heretat unes propietats de la família, tenia una feina respectable i, a més, estàvem a punt de tenir un fill, la il·lusió més gran de la meua vida. La Jacinta i jo havíem preparat l'habitació del nostre fill amb tot el nostre amor, però el part es va avançar i es va complicar. El nadó va enredar-se amb el cordó umbilical, es va asfixiar i la meua dona va morir d'una infecció. Llavors tot va deixar de tenir sentit. La meua ànima va morir amb ells. Saps, noi? Fins llavors, jo creia en Déu, però després d'allò no vaig poder seguir creient. Vaig suplicar agenollat davant un Crist crucificat que la fes tornar, que li donés un alè de vida. Aleshores, vaig adonar-me que estava pregant a una figura de fang clavada en un tros de fusta. Quin absurd!

Això va ser tot. No hi ha res més a dir. Vés a comprar una mica de menjar. Ja saps: vi per a mi, i per a tu, el que més et vingui de gust.

La història del Mugres em va fer recordar un dia en què l'Oriol, la Meri i jo, mentre jugàvem al carrer, vam trobar, apilades al costat de les escombraries, tres caixes plenes de joguines més noves que les que nosaltres teníem a casa. Hi havia de tot, cotxes de carreres, madellmans, pilotes, peces de Tente i àlbums de cromos. En un moment, escampàrem tot allò sobre la vorera i ens vam

afanyar a fer cada un la seva pròpia pila. Ens vam posar a jugar allà mateix i quan estàvem més embrancats en el joc, quan ja semblava que res no ens trauria la il·lusió de la troballa, va aparèixer la meva mare que venia de comprar el pa. Ens va saludar afectuosament i ens va preguntar d'on havíem tret tot allò. De seguida li vaig dir que ho havíem trobat al carrer, que algú havia llençat aquelles joguines a les escombraries, no fos cas que pensés que les havíem robades. Després d'examinar-les durant uns segons, la seva reacció va ser la d'abocar-nos una galleda d'aigua gelada al damunt.

—Deixeu aquestes joguines ara mateix! —va dir.

—Per què? Si les hem trobades.

—Ningú llença joguines tan noves. Han de ser d'algun nen mort.

Un nen mort! Mai se'ns hauria ocorregut aquesta possibilitat. La idea d'un nen, com nosaltres, mort, ens va produir el respecte més absolut. Per això, ens vam desprendre del que teníem a les mans i ho vam tornar a deixar a les caixes.

—Però, mare, i si són d'una família que li ha tocat la loteria i com ara són nens milionaris poden comprar joguines millors?

—En aquest barri no hi ha nens milionaris —va contestar ella—. Deixeu aquests trastos ara mateix, podrien estar infectats d'alguna malaltia incurable.

Ni l'Oriol ni jo vam agafar res, però, quan la meva mare va girar la cantonada, la Meri va tornar a agafar el ninot i la seva mare va deixar que se'l quedés després de rentar-lo molt bé amb lleixiu.

La mare de la Meri era més jove que la meva, però aquesta no era la única cosa que les diferenciava: les dues s'arreglaven de forma molt diferent. La meva mare

sempre portava vestits i sabates de taló que feien molt soroll al caminar. Se la sentia arribar de lluny. Un cop al mes, anava a la perruqueria i arribava a casa amb un crepat que només li durava un parell de dies. Després, tornava a pentinar-se la cabellera cap enrere. La mare de la Meri es pentinava ella mateixa i cada dia portava els cabells diferents: uns dies es feia trenes, uns altres cua de cavall, monyos o, simplement, portava els cabells llisos. També vestia més moderna. Duia pantalons i bruses amples. A més, mai no portava sostenidor.

De totes, la més pudorosa era la mare de l'Oriol i el Jordi. Era una senyora que mai anava escotada i que gairebé tots els seus vestits tenien puntetes d'un blanc immaculat que s'afanyava a emmidonar. Mai no sortia de casa sense el seu collaret de perles i sempre portava el cabell curt i arissat d'un color ros molt brillant.

Per contra, entre nosaltres, els seus fills, no es notava cap diferència d'estil. De fet, semblàvem unificats. Possiblement, les nostres mares compraven la roba a la mateixa botiga. A l'estiu, portàvem texans i samarretes i, a l'hivern, pantalons de pana i jerseis teixits a mà.

La mare que millor teixia era la de l'Oriol. Els jerseis que feia semblaven comprats en una boutique. El seu únic defecte era que sempre els feia blaus o marrons, en diferent to, però sempre feia servir els mateixos colors, i semblava que els seus fills anessin d'uniforme. La meua mare s'atrevia més amb les ratlles i els dibuixos, encara que no li sortien tan perfectes com a ella. Però qui pitjor ho tenia era la Meri, perquè encara que la seva mare era molt bona amb els pentinats i els massatges, amb les agulles era un autèntic desastre. Li encantava fer servir molts colors diferents, però no sabia amagar els nusos que s'escapaven per les costures i, a més, sempre li sortia una màniga més llarga que l'altra. L'única que no veia el desastrós resultat era ella mateixa i la Meri havia de

passejar-se pel barri amb aquells jerseis amorfs, així que a l'hivern mai es treia l'abric i tothom pensava que era molt fredolica.

Per fortuna, a l'estiu no teníem tants problemes. En teníem prou amb una samarreta i uns pantalons curts per sortir al carrer. Una vegada, l'àvia de la Meri va posar-se feta una fúria. Estàvem jugant a guerres d'aigua a la plaça del Diamant i, com que vam acabar ben xops, tots ens vam treure la samarreta. La Meri també. Tots tres estàvem morens a trossos, perquè la part del cos que ens tapava la samarreta estava més blanca que la llet, però les marques de la Meri eren diferents: dos triangles i dues tires. Les marques del biquini, i és que, tot i que estava més plana que una taula de planxar, s'entestava en portar la part de dalt com les senyores. En aquell moment, la seva àvia passava pel carrer i, en veure-la sense samarreta, va cridar:

—Tapa't, nena!

—Àvia... —va protestar la Meri—. No puc posar-me la samarreta. Me l'han mullada. Mira!

Llavors, davant de la seva àvia va escórrer la samarreta que va deixar anar un munt d'aigua fins a formar un bassal a terra, però la demostració no va semblar convèncer la dona.

—No siguis marranota! Puja ara mateix i posa't roba seca. No vull veure't al carrer mig nua.

—Però si ells també s'han tret la samarreta. Àvia, mira'ls!

—No em portis la contrària. Puja a casa i fes el que t'he dit —va exigir amb fermesa—. És que no t'adones que ets una nena?

I la veritat és que fins als deu anys no va semblar adonar-se'n d'aquella insignificant circumstància. A partir d'aquella edat, no es va tornar a treure la samarreta davant nostre i va començar a passejar amb altres nenes.

Em va explicar que, a l'escola, s'havien burlat d'ella per ser poc femenina i que havia decidit canviar. Ens va defugir durant un parell de setmanes, però al final va tornar amb nosaltres perquè, segons ens va confessar, s'avorria molt i preferia jugar al carrer.

La festa

A la bodegueta vaig comprar patates fregides, coca-cola, ganxets i les vuit ampolles de vi que em va demanar el Mugres i que vaig haver de portar en dos viatges. Aquella nit, muntaríem una festa a la casa esfondrada.

Vaig tornar amb la compra al vespre. A mesura que anava enfosquint, les flors silvestres i les campanetes blaves que creixien entre els esbarzers del jardí es tanquen, i els gats de la casa esfondrada, que durant el dia es tombaven sota els raigs del sol, deambulaven nerviosos esperant l'arribada de la seva cuinera particular.

El seu instint mai no fallava, quan ja estaven tots els gats reunits a la reixa del jardí, la vam veure arribar carregant una bossa amb menjar.

—Amaguem-nos!

Aquella dona portava els cabells blancs recollits en un monyo, vestia una camisa ampla i pantalons i portava una rosa a la mà. Primer va donar de menjar als gats i després es va endinsar a la casa fins arribar a les cendres del Cesáreo sobre les quals va dipositar la rosa.

—Porta una rosa pel Cesáreo —li vaig dir al Mugres a cau d'orella.

—Sí que és cert. Li porta una rosa al Cesáreo. Avui fa un mes que va morir. Se n'ha recordat.

—Es coneixien? —vaig preguntar sorprès.

—Sí, tots dos parlàvem amb ella. És una dona molt simpàtica. Molt bona cuinera.

—I com ho sap?

—Perquè un cop vam treure els macarrons als gats i ens els vam menjar nosaltres. Estaven divins.

—Guau! El Cesáreo i la senyora dels gats s'estimaven?

—Pot ser. El Cesáreo sempre tenia una floreta a punt per tirar-li, i ella les acollia amb simpatia. Això significa que li agradava. El Cesáreo sempre li deia «Si totes fossin com tu, no caldria el sol», i ella es posava vermella i li deia que com es podia ser tan ximplet a la seva edat.

—Quin parell d'enamorats —vaig dir jo.

Vam veure com la dona tornava a l'entrada a vigilar que tots els gats mengessin alguna cosa. Portava diversos recipients que situava en punts separats, perquè els felins no es barallessin pel menjar. Després d'acaronar-los, se'n va anar per on havia vingut, caminant àgil i amb gràcia malgrat la seva edat. Aleshores, el Mugres va colpejar tres vegades a terra amb el bastó i va cridar eufòric.

—Que comenci el festí!

—Som-hi! —vaig exclamar i vaig començar a obrir les bosses de patates.

—Què són aquestes porqueries que has comprat? Tenen bona pinta.

—Són les coses que m'agraden i que mai em deixen menjar. Sap, senyor Mugres? A l'escola no em deixen tenir o menjar res del que m'agrada. Volen que em conformi amb el que em donen, però els meus gustos són sofisticats. A l'hora de menjar, sempre estan amb els purés, les croquetes, els espaguetis... I per beure, aigua de l'aixeta. És que no saben que hi ha altres coses com les pizzes, els gelats o la coca-cola?

Els volen que m'ho empassi tot, però jo prefereixo anar a la meva i, després, pagar els meus comptes. No suportó estar tot el dia fent coses que no m'omplen. Sóc un tipus dur i faig les coses amb ganes. D'una altra manera no m'interessen.

—Ben dit, xaval! A mi també m'agrada gaudir de la vida. Dóna'm una d'aquestes patates de color taronja, vinga.

Cruspirem el menjar en un tres i no res i, aquella nit, jo vaig tornar a beure la sang de Crist que deia el Murgres. Sota els efectes del vi, ens vam posar a xerrar sobre l'amor i sobre la mort.

—Digues-me, jove. Has estat enamorat alguna vegada?

—Tant com enamorat, no, la veritat. Hi ha una noia que m'agrada, es diu Meri, però més aviat som amics.

—No et poses a tremolar quan la veus? No li escrius poemes?

—Això és d'idiotes. Jo no faig això. Juguem junts i, a vegades, l'agafo de la mà i ella es deixa. Això és tot.

—Llavors, encara no has fet cap petó.

—No, però m'agradaria.

—I tant que t'agradaria! Uns llavis tremolosos dipositats damunt la boca és el millor del món.

—I amb llengua són millor, oi?

—Doncs, sí, són millors. Però tingues paciència. En aquesta vida tot arriba en el moment precís. No vulguis córrer massa. Les presses són males companyes. Per cert, noi, creus en els fantasmes?

—No n'he vist cap, però opino que és bastant probable que n'hi hagi. Potser no siguin com els imaginem, amb cadenes i un llençol blanc, potser són energia descontrolada o..., com en diuen? Fenòmens psíquics.

—Jo abans no creia, però l'altre dia vaig veure el Cesáreo, fins i tot vaig parlar amb ell. Des de llavors no tinc més remei que creure-hi.

—I què li va dir, el Cesáreo?

—Que havia tornat per venjar-se. Que volia acabar amb els nens de papà que el van cremar viu únicament per divertir-se. I que ja s'havia encarregat d'un parell. Ja els havia pelat.

—Déu! I com ho ha fet? Vull saber-ho!

—Va dir-me que, una nit, se'n va trobar un que anava

molt borratxo, que dormia al carrer i que el va ofegar en els seus propis vòmits. Pel que sembla ni es va assabentar que es moria. Amb l'altre, va ser diferent. Tenia remordiments pel que havia passat i no podia dormir. Cada nit pujava al terrat de l'edifici on vivia a fumar un parell de cigarrets, per tal que se li passés el nerviosisme. El Cesáreo se li va aparèixer i el tipus, quan el va veure, es va espantar tant que va tirar-se al buit. Ja només n'hi faltaven dos. El cap del grup i la seva novia. No trigarà a donar-los el càstig merescut.

—Quin espant! —vaig exclamar.

—Ja ho pots ben dir! Hauries de veure el Cesáreo de fantasma. Mai va ser gaire maco, però és que ara està horrible. Té la cara cremada i dos forats negres en lloc de galtes. Perquè el conec bé, que si no m'hauria desmaiàt.

—M'agradaria veure'l.

—No crec que ho poguessis suportar.

Un calfred em va recórrer tot el cos.

—Senyor Mugres, tinc una mica de fred.

—Doncs fes un glop de la sang de Crist i entraràs en calor.

Va acostar-me una ampolla plena de vi i ell va agafar-ne una altra. Tots dos les alçarem i les vam fer xocar per brindar per la nostra amistat.

Vaig passar una nit inquieta, suposo que pels efectes del vi i de les històries de fantasmes, però el despertar va ser d'allò més agradable.

Vaig llevar-me amb la Wanda arraulida als meus peus. Aquesta vegada m'havia preparat una sorpresa. Durant la nit, havia portat les seves cinc cries. Les havia portat amb la boca, d'una en una, buscant l'escalfor del meu cos. I ara estaven tan a gust, munyint-li la panxa, alletant-se mentre ella s'afanyava a netejar-les amb la llengua.

Aquesta visió va fer que s'apoderés de mi certa mal-enconia. A mi també m'agradaria estar amb la meva mare. Segur que ho estava passant molt malament. L'enyorava. Tenia ganes de tornar al seu costat. Quan era petit, la meva mare ens baixava a mi i a les meves germanes cada dia a la plaça perquè juguéssim una estona. Ella s'asseia en un banc, al costat d'altres senyores que, com ella, es pujaven la faldilla per bronzejar-se les cames. M'agradava molt veure les cames de les senyores. Quan anaven pel carrer sempre portaven mitges, però quan arribava el bon temps se les treien i deixaven a l'aire els panxells blancs.

En aquella època, mai teníem pressa. La meva mare deixava feta la verdura i, per dinar, només havíem d'escalfar-la. Ens n'anàvem quan l'olor de brou s'escapava de les cuines tot anunciant l'hora de dinar.

Una llàgrima em va rodolar per la galta i va marcar un solc sobre les taques negres de la cara. Com que no tenia mirall, no era conscient de com n'anava, de brut. Viure d'aquella manera, sense rentar-me, sense canviar-me de roba, m'estava convertint en un petit Mugres. Però ell sí que em va saber veure a la cara els senyals de la tristesa.

—Noi, que has plorat?

—No.

—No m'enganyis! Les llàgrimes se t'han quedat dibuixades a la cara. Què et passa? No ho passes bé amb mi?

—No, no és això, és que m'enyoro una mica.

—Quina notícia! L'intrèpid home gat ara resulta que és un nen de pit.

—No és veritat. Jo sóc fort i valent.

—I per això plores? Àpali! Per ser un bon rodamón, cal tenir collons. Mira'm a mi. Fins i tot m'han fotut pallisses per portar aquesta vida. Tu no series capaç de suportar-ho. Apa, i vés! Corre a les faldilles de la teva

mare. No et necessito.

Em va doldre que el Mugres recriminés la meva debilitat. Així que li vaig prendre la paraula i vaig anar a cercar els meus amics. Els sentiments de ràbia i les meves ànsies de llibertat retrocedien i donaven pas a un altre tipus d'emocions. Sentia amb força l'afecció cap als meus. Cada vegada tenia més ganes de demanar perdó per poder tornar a casa, a la normalitat. Estava cansat de tanta pols i tant de vi. L'escapada i l'estada en aquella casa m'havia atrapat en una mena de festa del purgatori, entre un passat gris i un futur que s'acostava més negre que un tió. Havia arribat massa lluny, i ara no sabia com rectificar.

—Alcides! —va cridar la Meri quan em va veure arribar—. Deixa que et faci una abraçada.

Em va estrènyer amb energia i vaig aspirar amb força l'olor de xampú de les seves trenes negres.

—Bé, bé, no n'hi ha per tant. Només fa dos dies que no ens veiem.

—Ja, però és que no paro de pensar en tu. Tinc por que et pugui passar alguna cosa dolenta.

—Ja veus que sé cuidar-me. Estic bé, una mica brut però bé.

—Avui t'he portat pizza. Jo mateixa vaig fer la massa, ja veuràs que bona que està.

—Moltíssimes gràcies! —No vaig trigar ni un segon a fer-li una bona queixalada i la veritat és que estava deliciosa.

—Um! Que n'ets, de bona cuinera, Meri!

—Alcides!

—Digues, Meri.

—Les teves germanes no paren de plorar. Per què no tornes? Estic segura que el teu pare et perdonarà. Hauries de veure'l. Ni tan sols baixa al bar. Es passa el dia al costat del telèfon esperant notícies teves. No sé si podré

seguir guardant el secret. Entén-me!

Llavors vaig veure que l'Oriol agitava la cama amb nerviosisme. Em vaig separar de la Meri, vaig estendre-li la mà i, amb la boca encara plena, vaig dir:

—Amic!

Ell em va estrènyer la mà i, llavors, posant cara de circumstàncies, va dir:

—Has d'escoltar la Meri. Si no tornes, acabaran tots bojos. Jo tampoc sé si podré mantenir més temps la boca tancada.

Llavors les meves paraules van trencar un silenci incòmode.

—Crec que teniu raó. Ha arribat el moment de tornar. Ara sóc més fort, així que podré suportar el càstig que m'imposin per dur que sigui. Però, abans, he de acomiadar-me. Aquesta nit aniré a dir-li adéu al Mugres, perquè després no sé què passarà. Potser no el torno a veure, i la veritat és que aquest home m'ha fet passar bones estones amb les seves històries.

—Alcides, vull que em prometis que avui dormiràs a casa teva.

—T'ho prometo, Oriol, i a tu també, Meri.

—Que bé! Tornarem a la normalitat i podrem sortir a jugar i a vaci•lar als de Diamant.

—Igual passo uns dies castigat.

—Tranquil, t'esperarem.

—Sabeu? Sou els millors amics del món i per això us vull recompensar. Marxem de gresca! Mireu el que tinc!

Vaig treure el bitllet verd de la butxaca davant la seva sorpresa.

—Mil pessetes! D'on ha sortit aquests diners? —va preguntar l'Oriol.

—Els he guanyat.

—No hauràs fet res de dolent?

—És clar que no. És el que he cobrat per fer un treball

i com que no deixaran que me'ls quedi, ens els gastarem.

La Meri va acceptar de bon gust, i encara que l'Oriol no semblava estar molt convençut, va anar a buscar el Jordi. Llavors, els quatre junts, vam anar primer a menjar pastissos i després a la sala de cinema més gran i més còmoda del barri. Vam estar dubtant si anar al Texas, però el Delícies ens va semblar una opció millor. Era una sala de reestrena, a la qual de vegades ens acostàvem només per mirar els fotogrames. Triàvem la que més ens agradava de la doble sessió i després jugàvem a imaginar-nos l'argument.

Però aquella tarda vam pagar les entrades, vam comprar crispetes i vam deixar que l'acomodador il·luminés els passadissos amb la seva llanterna i ens acompanyés fins als nostres seients. Ens sentíem milionaris. Vam veure la pel·lícula Colmillo blanco interpretada per grans actors, com Fernando Rey i Franco Nero. Els coneixia perquè eren d'aquells que la meua mare anomenava quant apareixien a la pantalla del televisor.

Nosaltres, que no érem ni gossos, ni llops, ens vam quedar bocabadats veient les peripècies d'aquell animal d'esperit lliure, fidel al seu amo i capaç del més gran dels sacrificis. En alguns moments, el Jordi va tenir por, però la Meri l'agafava de la mà amb força i al final va ser ella qui no va poder contenir les llàgrimes. Aquelles dues hores de cinema van resultar ser les millor invertides de les nostres vides.

Quan vam sortir del cinema, ja s'havia fet fosc. Vam recórrer el camí de tornada tot representant els personatges de la pel·lícula. L'Oriol va portar el Jordi a cavallet perquè estava cansat, i jo vaig fer el mateix amb la Meri. Aleshores, ens vam posar a fer carreres. Ens sentíem poderosos, inflats d'independència. No havíem necessitat de ningú per acomplir un desig capritxós i això ens omplia de felicitat.

De camí, la Meri li va preguntar a l'Oriol què significava el seu nom.

—És un ocell —va contestar ell.

—Que bonic que és tenir un nom d'ocell —va respondre ella—. Us imagineu que tots tinguéssim noms d'ocells? Oreneta, Rossinyol, Gavina, Coloma...

—Jo no vull dir-me Colom —va exclamar el Jordi—. A mi, ja m'agrada el meu nom. Sant Jordi és el cavaller que va matar el drac i va salvar la princesa.

—I Meritxell? Què vol dir el teu nom?

—Doncs, és la Mare de Déu d'Andorra. La meva mare em va posar aquest nom perquè és on vaig ser concebuda. Algun dia m'agradaria anar-hi.

—I què feia la teva mare a Andorra?

—Hi va anar de compres en autocar.

—Ves quines compres que va fer! —va exclamar l'Oriol. I tots vam riure.

—Alcides, ara et toca a tu. I el teu nom què vol dir? —Tots van mirar-me esperant una resposta i jo vaig contestar sincerament—: La veritat és que no ho sé. És com es diu el meu oncle del poble.

En arribar a la plaça ens vam acomiadar. Em van fer jurar i perjurar que aquella mateixa nit tornaria a casa i jo els vaig assegurar que compliria la meva paraula, però primer volia acomiadar-me d'algú.

Després de la festa

A la casa esfondrada, el Mugres continuava de festa. Des de la nit anterior que no havia deixat de beure i no tenia intenció de parar fins a empassar-se l'última gota de vi. Feia tonteries; es notava que anava molt, però que molt borratxo.

—Senyor Mugres, vinc a dir-li adéu.

No em va contestar. Suposo que no podia escoltar-me, perquè estava tan ebri que no s'assabentava de res, i va seguir a la seva.

—M'agraden les cançons d'amor —deia—. Vinga noi, canta amb mi —remugava arrossegant la veu, i llavors va posar-se a cantar «Reloj no marques las horas, haz esta noche perpetua ...».

El Mugres va posar-se a ballar agafat del bastó com si aquest fos una dona. Cantava tan malament que fins i tot les paneroles s'espantaven. Però, de sobte, l'expressió del seu rostre va canviar. Tenia la cara desencaixada. Alguna cosa s'havia trencat en el seu interior. Els seus gestos exhalaven por i quan vaig intentar acostar-m'hi per preguntar si tot anava bé, ell va retrocedir d'un bot.

—Li passa alguna cosa?

El Mugres va empunyar el bastó com si fos una arma, em va apuntar i va cridar:

—Enrere, feristela! Allunya't de mi, maleït inquisidor!

Amenaçant-me amb el pal, va anar arraconant-me contra la paret, i jo vaig alçar les mans per indicar que no pensava fer-li res.

—S'està confonent. Sóc l'Alcides, el seu nou amic.

—No vulguis enganyar-me, noi endimoniat. Una ve-

gada em vas trencar el nas i des d'aleshores que no respiro bé. Et penses que permetré que tornis a fer-ho?

—Està cometent un error, senyor Mugres. Jo sóc qui el va ajudar a recuperar els diners. Puc demostrar-ho, sé la seva història. Conec la mala relació que té amb les sangoneres de les seves germanes. Es diuen Magdalena i Montserrat, recorda?

—I com saps tot això? Ah, ja ho sé, vas haver de torturar el Cesáreo perquè t'expliqués tota la meva història.

—No! Me la va explicar vostè mateix. També em va explicar com van atacar al seu amic, el Cesáreo. Vostè m'ho va explicar tot. Miri els símbols que hi ha pintats a la paret. Són esvàstiques! Miri aquí, al costat de les cendres.

—De què em vols convèncer? Ho recordo tot molt bé. Primer el vàreu convidar a beure, després vàreu jugar amb ell una mica. Us rèieu molt de les pallassades que feia per agradar-vos. Després li vàreu dir que era un ésser immund i menyspreable, que no mereixia estar viu. El va agafar entre dos, mentre que un tercer el ruixava amb benzina. També hi havia una noia, una autèntica bruixa. Vaig veure la maldat als seus ulls quan va encendre el cigarret. Va mantenir l'encenedor metàl·lic encès a la mà, mentre reia com una possessa, i finalment el va llençar sobre el bassal de gasolina. Foc! Foc! Foc!

—No vaig ser jo, l'hi juro. S'està confonent.

—Mentida! Mentida! Mentida! Encara el puc veure embolicat en flames, agitant-se violentament fins que li va anar marxant la vida. Vas ser tu noi. Et reconec. Ho estic veient als teus ulls.

La mirada desorbitada del Mugres va fixar-se en la meva, i llavors, sense que em donés temps a reaccionar, em va clavar una bastonada a les costelles que em va deixar doblegat, seguit d'un fort cop al cap que em va fer perdre el sentit. Tot es va tornar fosc.

Quan vaig despertar, vaig trobar-me lligat en una canonada trencada. Estava confós, amb un mal de cap horrible. Quant vaig veure l'expressió delirant del Mugres, vaig recordar quina era la meva situació. Se'l veia nerviós, s'acostava molt per assegurar-se que jo seguia allí i després retrocedia.

El Mugres sabia moure's entre les penombres d'aquella casa. Però la seva habilitat era nul·la si ho havia de fer caminant cap enrere, totalment borratxo. Va ensopegar amb les ampolles que hi havia escampades per terra, va caure i es va colpejar el cap. A resultes del cop, es va fer un bon trauc.

—Em quedaré aquí vigilant-te fins que el Cesáreo torni d'entre els morts per venjar-se. És l'ofrena que li faig a un bon amic.

Es va palpar la ferida i les seves mans es van tacar amb la sang espessa i fosca que brollava del seu cap.

—Això no és res, m'ho embenaré i de seguida s'assecarà —va dir.

Es va treure la camisa i va deixar el tors al descobert, un cos escanyolit en el qual se li marcaven totes les costelles. Es va embenar la ferida embolicant-se la camisa al cap, com si fos un turbant, i després va tornar a seure per vigilar que no m'escapés. Així col·locat davant meu, amb el seu cos eixut, la barba frondosa i aquell turbant improvisat, semblava un encantador de serps.

Mai les hores havien passat tan lentes. Els segons s'estiraven, es resistien a convertir-se en minuts i aquests es negaven a transformar-se en hores. Mentrestant, jo continuava lligat en aquella canonada, intentant aconseguir que el Mugres recobrés el seny.

—Senyor Mugres, em sent? Ja no està enfadat?

No volia parlar amb mi. Estava assegut a terra, tot aguantant el pal, mentre el somni l'anava vencent. Donava cops de cap, ara endavant i després enrere. Jo inten-

tava desfer-me dels lligams, però era impossible. Aquell home tenia traça fent nusos.

—Si em deixa anar, no explicaré a ningú el que ha passat aquesta nit. Serà el nostre secret —vaig dir-li, però ell no va contestar. Continuava en el seu deliri.

El Mugres anava canviant de postura provant de posar-se còmode fins que, finalment, es va tombar i, de sobte, es va quedar adormit. La seva forta respiració es va transformar en sorollosos roncs que sonaven compassats. Llavors jo vaig cridar.

—Tregui'm d'aquí! Maleït sigui! En mala hora vaig decidir acomiadar-me de vostè! Tregui'm d'aquí!

Però ell va seguir roncant. De sobte, la Wanda va aparèixer al meu costat. Fregava el seu cos contra el meu i això em consolava. Tot i estar inquieta per les seves cries, no em va deixar sol ni un moment. S'allunyava de mi per vigilar-les, però de seguida tornava al meu costat. M'estava cuidant com si jo mateix fos una de les seves cries.

I així, lentament, va anar passant la nit. Jo sense poder fugir. Lligat i a les fosques, sense que ningú pogués veure'm. Amb l'única companyia d'una gata negra i d'un home que, en un moment donat, va emetre un ronc aterridor al qual va seguir el silenci més absolut.

—Senyor Mugres! No sento la seva respiració! Digui'm alguna cosa si us plau!

Res. No responia a la meva crida. No podia creure en la meva mala sort. L'única persona que podia alliberar-me en cas de recobrar el judici havia deixat de respirar. No ho podia suportar més i em vaig posar a plorar.

—Si us plau, no es mori. Hem passat bones estones. El perdono. Que algú m'ajudi! Socors!

No hi guanyava res gastant energia, cridant i intentant alliberar-me. Em sentia més indefens que mai. Vaig plorar fins que vaig decidir que «indefens» per a mi no

volia dir res, només era una paraula de nou lletres de la qual podia riure'm tot el que em quedés de vida. Sí, vaig decidir lluitar encara que no aconseguís res, com un gat sense ungles o com una tortuga sense closca.

Tot i que cada vegada em sentia més feble, em vaig refugiar en els meus pensaments i, en veu baixa, em vaig posar a parlar amb la Wanda, a explicar-li el meu desig de dormir a la meva habitació, com a mínim, una vegada més.

Desitjava estar a casa, ja ni en la meua, qualsevol casa hauria estat bé. Volia formar part d'una imatge casolana, com aquelles que algunes vegades, quan estava castigat, observava per la finestra del col•legi. M'imaginava al menjador, assegut al sofà, mirant la tele i flairant el cafè de la tarda. Pensava en les sobretauls de diumenge, el dia que menjàvem patates del xurrer, pollastre a l'ast i tortell de la pastisseria. Sobretauls deliciosament llargues, diferents a les de la resta de la setmana.

Els pensaments positius em reconfortaven, així que em vaig imaginar a mi mateix i als meus amics a l'estiu, quan gairebé es podia dir que vivíem al carrer. Jugàvem a amagar-nos darrere els cotxes i fèiem guerres d'aigua amb els globus que omplíem a les fonts. Sempre acabàvem suats, xops i plens de brutícia. A la fira, la gent que passejava ens mirava de dalt a baix com si fóssim uns pidolaires. Quan eren ells els invasors! Venien als nostres carrers, gaudien del que tant havia costat preparar i, a sobre, ens miraven amb desdeny. Llavors nosaltres jugàvem a aniquilar-los apuntant amb els dits i disparant: pum! Un de menys. En aquest barri no volem convidats desagraïts.

Quina hora devia ser? A l'habitació no arribava la llum. No sabia si era tard o d'hora, de dia o de nit. Al carrer, no calia portar rellotge; tot era tan rutinari que un sempre podia endevinar l'hora. Si la senyora Encarna

tancava el quiosc, és que eren les tres. Si el carrer quedava desert i començava a sonar la melodia de Verano azul és que eren dos quarts de quatre. En aquella hora, tots els televisors es posaven d'acord, la música s'enfilava entre els blocs i els que quedàvem al carrer pujàvem a casa per veure la tele.

Hauria donat qualsevol cosa per tornar enrere en el temps i poder gaudir d'aquelles petites coses a les quals abans no donava importància.

Els dies que van seguir

L'endemà a la tarda, després de l'escola, l'Oriol i la Meri es van trobar a la porteria de la casa de l'Alcides. Els dos volien veure'l, parlar amb ell, preguntar-li com s'ho havia pres el seu pare. Van pujar junts al cinquè pis i els dos es van quedar de pedra en veure la cara d'immensa tristesa que feia la seva mare, quan va obrir la porta.

L'Oriol va prendre la iniciativa i va preguntar si sabia alguna cosa de l'Alcides. La mare va contestar que seguia sense notícies i que la policia s'havia posat en contacte amb la Interpol, perquè el busquessin a l'estranger.

Es van acomiadar afectuosament d'ella, li van donar ànims i li van dir que segur que apareixia abans que no s'imaginava.

No entenien què podia haver passat. Ell mateix els havia promès que tornaria aquella nit. Havien de fer alguna cosa, així que es van dirigir a la casa esfondrada. Van recórrer el camí gairebé sense parlar, ja que tenien un nus terrible a l'estómac.

A la reixa de la casa, es van trobar amb la senyora dels gats, que es va estranyar de veure'ls.

—Què feu, nois? No entreu en aquesta casa. Us podríeu fer mal. Per dins està destrossada i el sòl pot cedir.

—Estem buscant a un amic i creiem que podria estar a dins.

—Jo vinc cada dia per aquí i no he vist ningú. Espereu, serà millor que us acompanyi. He entrat alguna vegada i sé per on es pot caminar amb seguretat.

Els nens van seguir la dona, atents a qualsevol soroll, esperant sentir algun senyal de la presència del seu amic.

A mesura que s'endinsaven a la casa, tot es tornava més fosc ja que la llum dels fanals no il·luminaven més enllà del vestíbul. L'únic que es veia amb claredat eren els ulls dels gats brillant en la foscor. De sobte, uns miols suaus però estridents que provenien de l'última habitació alertaren la dona.

—Aquests miols... Anem!

Van entrar a l'habitació totalment a les fosques. La dona anava al davant, la Meri l'agafava de la mà i l'Oriol s'agafava al vestit de la Meri.

—Hi ha algú aquí?

Llavors una veu apagada, que va sonar com un murmur, va contestar:

—Sóc aquí. Ajudeu-me!

—Déu meu! Què redimonis ha passat aquí? Qui t'ha lligat?

—Ell —va dir l'Alcides mentre es mirava el cos sense vida del Mugres.

El cos del rodamón estava estirat a terra, amb la camisa totalment amarada de sang. En el seu deliri no s'havia adonat de la gravetat de la ferida i havia mort dessagnat.

—Tranquil, noi, de seguida et traurem d'aquí.

—Alcides, no et preocupis, tot ha acabat.

L'Oriol i la dona dels gats es van quedar per alliberar-me, mentre que la Meri va córrer com el vent per avisar la meva família. Des de casa meva van trucar a la policia. Llavors es va muntar un embolic terrible i van aparèixer els meus pares i les meves germanes. Ploraven i reien i m'abraçaven i saltaven d'alegria. La policia va envoltar la casa esfondrada per fer l'aixecament del cadàver del Mugres. A mi em van deixar amb la meva família, m'interrogarien més tard.

Abans de marxar els vaig demanar que esperessin un moment.

—Si us plau, seran només uns segons.

Vaig agafar a la Wanda entre els meus braços, la vaig acariciar i li vaig dir:

—T'agradaria que alguna de les teves criatures visqués amb una família?

La Wanda fregava la cara contra la meva sense parar de roncar.

—T'asseguro que seran els gatets més feliços de la terra. Et prometo que els cuidarem bé.

Vaig agafar tres dels seves cries sense fixar-me si eren mascle o femella. Vaig escollir les que em van semblar més febles, les que tenien menys possibilitats de sobreviure. Li vaig donar un gatet a l'Oriol i vaig dir-li:

—Tranquil, no és per tu, és perquè li donis al Jordi. Estic segur que li agradarà la sorpresa.

Vaig entregar el segon gatet a la Meri.

—Aquests dies m'has alimentat molt bé. Estic segur que sabràs cuidar-lo.

I el tercer me'l vaig quedar jo. Llavors, el meu pare em va embolicar amb una manta i em va portar en braços. Em van donar llet calenta, em van posar un pijama net i em van cosir a preguntes que jo vaig anar responent com millor vaig poder. Vaig dir tota la veritat, fins i tot que me n'havia anat perquè tenia por de la reacció del meu pare quan s'assabentés que m'havia escapat de l'escola, davant la qual cosa ell va posar aspecte seriós i em va dir que d'això ja en parlariem més endavant, que en aquell moment l'únic que importava era que jo estigués bé.

Els dos dies que van seguir van ser estranys. No anava a l'escola perquè havia d'anar a la comissaria per als interrogatoris. Ningú em cridava ni em castigava, al contrari, tothom m'omplia d'atencions. La meva mare preparava el meu menjar favorit i no s'enfadava si no feia el llit. Les meves germanes no paraven de tenir detalls amb

mi. Em deixaven tocar les seves coses, no s'enfadaven si feia tramples als jocs i, fins i tot, consentien que la meva gateta, la BabyWanda s'esmolés les ungles a la cadira rosa de la seva habitació. Si fins i tot em van regalar els números nous de Marvel, on ja no es traduïa el nom del gegant maragda... La Massa ja no era la Massa, ara era Hulk! Déus a mi!

I tot i així, malgrat tants motius perquè a casa meva regnés la felicitat, l'ambient estava terriblement carregat de preguntes i silencis. Fins i tot si ho pensava, els regals que em feien semblaven més propis d'un nen malalt, que d'un altre que hagués recobrat la llibertat i, amb ella, el seny.

La intuïció no s'equivocava. Les conseqüències no van trigar a arribar.

Una tarda el meu pare va entrar a l'habitació, va asseure's al llit i, capcot, em va dir el següent:

—Alcides, no he estat un pare responsable, no he sabut donar-te una bona educació.

—Això no és cert, pare. A vegades, ets una mica bèstia, però ets un bon pare.

Va prendre alè abans de continuar parlant. Es notava que intentava trobar les paraules per al que m'havia de dir.

—Tu ets un noi intel·ligent, però necessites més atenció de la que jo puc donar-te. Arribo molt cansat del treball, i no entenc les coses que tu estudies. Jo no sóc un bon exemple per a tu. No puc donar-te l'educació que necessites. Alcides... la setmana vinent aniràs a un internat.

—No estaràs parlant seriosament, oi? —Em semblava que internar-me en un col·legi era una decisió exagerada. Jo estava canviant el meu comportament. Havia après la lliçó.

—Has d'entendre que l'internat no és un càstig. Ho faig perquè arribis a ser algú a la vida, perquè no et passi

com a mi, que he d'estar tot el dia treballant per quatre duros sense poder estar amb la família.

Aquestes paraules van desolar el meu món, la meua vida fins aquell moment. La meua ment ho entenia, però no el meu cor. M'enviaven a un internat fora de Barcelona, amb nois que no coneixia de res i sense places on anar a jugar. Estaria separat de la meua família i dels meus amics. Adéu Meri, Jordi, Oriol... Sentia un foc intern que m'empenyia a fugir de nou i vaig desitjar amb força dominar aquell sentiment, perquè les coses havien canviat. Però, finalment, no em vaig poder reprimir.

—Ni parlar-ne! —vaig cridar—. No penso anar a cap internat. No penso consentir que em segueixis destrossant la vida.

Es va acabar la serenitat que el meu pare havia mantingut fins a aquell moment. La seva cara va enrogir, les celles es van arquejar i els narius es van dilatar. Es va aixecar del llit, va sortir de l'habitació i va donar un cop de porta. Jo em vaig quedar immòbil esperant la seva reacció. I el que va passar va ser que la porta es va tornar a obrir amb un altre cop, i va deixar pas a un home enfurismat que s'abalançà sobre meu, mentre sostenia entre els punys uns papers i deia:

—Mira, Alcides. Els capellans m'han donat un informe que diu que tens un quocient intel•lectual molt alt, superior a la mitjana. Diuen que ets molt intel•ligent, que si no fos pel teu mal comportament trauries bones notes. I jo no ho puc entendre bé, perquè si això és així, si és cert això que diuen, que ets tan intel•ligent, no entenc per què fas les coses que fas i dius les coses que dius.

Va arrugar els meus butlletins de notes i els tests psicotècnics que m'havien fet a l'escola i me'ls va llançar a la cara amb menyspreu.

—Per què te'n vas de casa, malparit? Per què robes diners? Per què contestes el teu pare? Quantes ofenses he de seguir suportant? Digues-m'ho!

Cridava i suava mentre jo m'empetitia arraconat al llit, intentant trobar paraules per explicar-li que jo només havia volgut trobar el meu lloc, perquè mai m'havia sentit com els altres, que no havia estat conscient del mal que els meus actes havien pogut causar. Però la fúria del seu rostre em callava.

—No arribo a comprendre què és el que t'he fet. De quin lloc fosc surt tant despropòsit?

Vaig aconseguir dir que només volia estar tranquil i tenir el mateix que tenien els altres. Davant la qual cosa va cridar:

—Però en quin món vius? Què és el que vols? Tenir uns pares milionaris? Doncs, mira'm bé, perquè això és l'únic que hi ha. Un pobre paleta que s'eslloma de sol a sol perquè no falti un plat de menjar a taula. Un home ofès perquè el seu propi fill no el respecta. Saps, Alcides? Et mataria a pals si sabés que amb això aconseguia fer-te despertar a la realitat. En aquesta vida, un no pot tenir sempre el que vol. No hi ha més oportunitats. No vull que tornis a trepitjar aquesta casa fins que demostris el que vals. Fins que pugui parlar de tu amb orgull.

Em vaig quedar mirant, fixament, la seva cara enfurismada, i en un llampec vaig comprendre que hauria d'obeir, perquè no hi havia paraules en el món capaces de fer entendre a aquell home, que era el meu pare, què em passava. La seva actitud violenta actuava com un revulsiu en el meu arrelat sentit de la justícia. No s'adonava que m'estava conduint a l'alienació total, a la pèrdua d'identitat, al no-res.

Aquell home, que mai m'havia donat res que no fos l'estrictament necessari, ara saquejava la meua vida i em privava de les meves relacions, de les meves amistats, de la meua gata. Ja no podria participar en els jocs, ja no podria gaudir de la calidesa d'uns roncs, ja no podria fer-me gran al costat dels meus amics. M'enviava a un exili que jo no desitjava. Desitjava cridar com Hulk:

«Aixafa'!», però no vaig dir res.

El meu pare continuava movent el dit de manera inquisitiva mentre repetia tots els delictes dels quals se m'acusava: mentir, robar, escapar-me, contestar amb supèrbia, etc. Llavors em vaig alçar sobre el llit i li vaig cridar a la cara que era ell qui m'havia creat. I ell va respondre engegant-me un cop de puny que em va trencar el nas. La sang va rajar a borbolls. Vaig intentar aturar l'hemorràgia amb les mans, però era impossible. Vaig sortir corrent al passadís on la meva mare va aconseguir barrar el pas a l'energumen.

—Deixa'l en pau! No el toquis! Si us plau, deixa-ho estar! —I quan per fi el va calmar, la meva mare em va portar a Urgències. Els metges van preguntar com havia passat, i ella va mentir dient que havia estat jugant a futbol, d'un cop de pilota. Em van curar. Després em van advertir que anés amb més de compte i vam tornar a casa.

Pel camí vaig recordar una de les històries del poble que la meva mare m'explicava de petit. Era la d'un garrí renoc que havia nascut més petit que els altres. El renegat de la ventrada. Com la truja no tenia teta per alletar, li van donar a la meva mare per jugar. Però va passar que ella el va cuidar tan bé, que el porquet es va tornar el més formós i rodanxó, i tant va ser així que el pobret va acabar servit al dinar de Nadal. Aquell garrí renegat va superar de sobres totes les expectatives que havien dipositat en ell. Aquesta era la qüestió. Va passar de no tenir cap valor, a ser el més cotitzat. Potser perquè no van saber veure més enllà de les seves circumstàncies.

Jo m'havia sentit moltes vegades com aquell garrí: sobrant i desposseït. Les atencions que em donaven no em satisfien i no m'adonava que amb el meu comportament feria els altres. He de dir, però, que l'experiència d'aquells dies m'havia ensenyat una gran lliçó. Saber que podia comptar amb els meus amics en els moments

durs m'omplia de satisfacció. Per primera vegada, sentia la pau i el repòs que fins llavors no havia trobat. Desitjava que em donessin una oportunitat per demostrar que havia canviat.

A l'habitació, sobre el llit, m'esperaven paquets plens de regals: roba nova, un compàs, un estoig ple de llapis resplendents i llibretes per estrenar, simples objectes que potser, abans, jo hauria desitjat.

Era inútil intentar explicar que, després de tot el que havia passat, n'hauria tingut prou amb acostar-me a la plaça i veure la silueta dels meus amics jugant per sentir-me la persona més afortunada del món.

Aquella vegada el càstig era més dur del que mai m'hauria pogut imaginar. Em treien el més valuós que tenia: la meva identitat. Ja no podia seguir caminant pel fil i saltar-me les normes. Tenia un compte pendent. Si anar a l'internat era la forma de saldar aquell compte, hi aniria. Sí, aniria a l'internat però a la meua manera. Com a últim acte de rebel·lia, vaig decidir creuar a l'altra banda sense adorns hipòcrites. Vaig rebutjar tots els regals. Em vaig treure la roba nova i em vaig quedar en calçotets. Al mirall, em vaig veure a mi mateix prim com un faquir, amb totes les costelles que es marcaven en el meu pit, i el nas embenat i tort pels cops rebuts. Vaig pensar en el Mugres i el seu record em va donar forces per seguir endavant. No vaig agafar cap regal ni res que no cabés en una petita motxilla. I així, nu, vaig entrar al taxi que m'esperava a la porteria per dur-me a l'internat. Me'n vaig anar del barri tal i com el meu pare volia. Vaig deixar enrere la meua vida i només em vaig emportar l'únic que em quedava: el meu nom, Alcides Pardo.

FIN

Epíleg

Una nit en què el vent udolava com una lloba en zel, un home fosc vagava per la ciutat buscant venjança i, en un cotxe aparcad en un mirador de la Rabassada, dos joves intentaven fer l'amor. Els rugits del vendaval ofegaven els sons més propers. Així que ningú podria escoltar els crits aterrits de la parella que uns mesos abans, amb la maldat dels seus actes, havia cavat la seva tomba. Va ser una nit de festa, durant una celebració d'aniversari. Una nit en què els seus ideals radicals banyats en alcohol els van portar a cremar a un pobre rodamón només per diversió.

L'home fosc es va acostar al cotxe. No el van veure ruixar amb gasolina el Sis-cents, on s'agitaven sense treure's la roba del tot. No el van veure fins que l'home es va encastar al vidre del davant amb un encenedor encès. En aquell moment, van reconèixer el rostre deformat per les cremades del captaire que un fatídic dia es va creuar en el seu camí.

El riure del Cesáreo va fer tremolar la nit. Els joves paralyzats pel terror no van reaccionar quan el cotxe va començar a cremar. El vent, còmplice del fantasma, va avivar les flames i, en qüestió de minuts, el cotxe es va convertir en una torxa gegantina. Havia arribat la seva hora.

A les rialles del Cesáreo, van unir-se les d'un altre home que, com una ombra, va sorgir de l'arbreda. Una figura d'esquena encorbada que va posar la mà sobre l'espatlla del seu amic. Tots dos es van quedar uns segons contemplant la foguera i escoltant el crepitjar de les

flames. Per fi, el nouvingut va deixar anar un sospir:

—A aquests no se'ls podran menjar ni els cucs.

I llavors les dues figures i les seves sonores riallades es van perdre pel bosc, rumb a la ciutat.

Agraïments

Desitjo donar les gràcies pels savis consells i pel suport que m'han donat a Sabrina Rodriguez, Raúl Calvo, Mercè Bagaria, Sergi G. Oset, Josep María Argemí, Raquel de Diego, Victoria Bermejo, Ramón Colomina, Bouman i als meus germans, Iván Muñiz i Elliot Birkin.

Fotografia: Alejandro Cano

Patricia Muñiz

Barcelonesa, nascuda l'any 1970. Ha publicat les novel·les “*Corriente sanguínea*” i “*Play Room*” amb Underbrain Books, a més de contes i relats en diverses publicacions de gènere.

www.patriciamuniz.com
info@patriciamuniz.com